Raadsinformatiebrief

Datum	13 januari 2026	Zaaknummer	2959512
		Portefeuille	Zorg, volksgezondheid en wonen
			H.J. Compagne
Onderwerp	GGD Hart voor Brabant: Voortgang van het programma '*Financieel Fit en Gezond*' en '*Samen sterker*'		

Behandeling in commissie
Niet van toepassing

Kennisnemen van:
De voortgang van het programma Toekomstbestendige GGD: Financieel Fit en Gezond van GGD Hart voor Brabant en de ontwikkelingen rondom Samen sterker.

Aanleiding
Financieel Fit en Gezond
In 2024 is de GGD Hart voor Brabant gestart met het programma Toekomstbestendige GGD: Financieel fit en gezond. Met behulp van een transitiebudget is de GGD in staat om de structurele financiële opgave tijdig om te buigen, waardoor er geen concessies hoeven te worden gedaan in de kwaliteit van de dienstverlening. De begroting van de GGD kan zo ook de komende jaren sluitend blijven.
Het transitieprogramma ligt op koers: de ombuiging (€ 2,2 miljoen jaarlijks terugkerend, structureel) wordt tijdig gerealiseerd en blijft binnen het transitiebudget (€ 3,5 miljoen eenmalig, incidenteel).

Samen sterker
GGD West-Brabant en GGD Hart voor Brabant verkennen in opdracht van beide besturen hoe zij hun samenwerking kunnen versterken. Door gezamenlijke inhoudelijke, personele en financiële uitdagingen is intensievere samenwerking wenselijk voor toekomstbestendige publieke gezondheidszorg, om de continuïteit van de huidige dienstverlening te waarborgen. Door de intensieve samenwerking tussen de twee GGD'en bundelen ze hun krachten, waardoor ze beter kunnen inspelen op maatschappelijke uitdagingen én de kwaliteit en toegankelijkheid van de publieke gezondheidszorg in de regio op de lange termijn kunnen versterken. Dit biedt bovendien ruimte voor innovatie, behoud van lokale betrokkenheid en dienstverlening (zoals bij consultatiebureaus) en garandeert dat gemeenteraden invloed houden op het beleid.

Twee opties worden de komende periode verder uitgewerkt en vergeleken op voor- en nadelen: een herziene samenwerkingsovereenkomst en samenvoeging tot één GGD met districtelijk model.

Kernboodschap

Financieel fit en gezond

Het doel van het programma *Toekomstbestendige GGD: Financieel Fit en Gezond* is een structurele besparing te realiseren om de gestegen kosten van het functieboek (€ 2,2 miljoen) binnen de eigen GGD begroting op te lossen. Dit is een structurele ombuiging van 3% van de totale begroting.

Vanuit de GGD-begroting wordt gedurende drie jaar, vanaf 2024, het jaarlijkse budget voor innovatieve projecten gehalveerd waardoor er € 0,75 miljoen is vrijgemaakt voor deze transitie uit eigen middelen. De gemeenten zijn daarnaast in 2024 akkoord gegaan met een eenmalige bijdrage voor het realiseren van het transitieprogramma van € 2,75 miljoen. Per inwoner komt dit neer op een bedrag van € 2,50. Het totale transitiebudget bedraagt daarmee € 3,5 miljoen.
De genoemde transitiemiddelen zijn in 2024 in de bestemmingsreserve van de GGD ondergebracht, onttrekking uit deze reserve vindt plaats gedurende de looptijd van het programma. Middelen die niet worden gebruikt vloeien terug naar de gemeenten, in verhouding tot de inleg.

Ombuigingen en maatregelen

Er is binnen het programma een aantal maatregelen ontwikkeld dat leidt tot ombuigingen in de eigen begroting en dat naast de financiële uitdaging ook tegemoet komt aan de inhoudelijke en personele uitdaging waar de GGD voor staat. Het gaat om de volgende 3 hoofdcategorieën:

- *Samenwerking en reduceren overhead*
- *Dienstverleningsconcept*
- *Iedere professional op zijn best*

Voortgang programma

De GGD ligt op koers om tijdig de benodigde ombuiging (€ 2,2 miljoen jaarlijks terugkerend, structureel) te realiseren binnen de eigen begroting en blijft binnen het transitiebudget (€ 3,5 miljoen eenmalig, incidenteel).

Samen sterker

GGD West-Brabant en GGD Hart voor Brabant werken al jarenlang intensief samen, onder meer op het gebied van crisiszorg (GHOR), infectieziektebestrijding, gezondheidsmonitoring en bedrijfsvoering. Sinds 2022 doen zij dat vanuit een gezamenlijke toekomstvisie: *'We maken samen gezond gewoon'*. Door toenemende maatschappelijke, personele en financiële druk onderzoeken beide GGD'en nu hoe zij hun samenwerking verder kunnen versterken om toekomstbestendig te blijven. Deze verkenning heet **'**Samen Sterker'.
De aanleiding is meervoudig. Inhoudelijk nemen gezondheidsproblemen toe, zoals ongezonde leefstijl, gezondheidsverschillen tussen groepen, mentale problematiek, infectieziekten en de gevolgen van vergrijzing. Tegelijk is er sprake van grote personeelskrapte, vooral bij specialistische functies, en stijgende eisen aan bedrijfsvoering (zoals cybersecurity en privacy). Financieel staan zowel GGD'en als gemeenten onder druk door kostenstijgingen en onzekerheid over subsidies. Zonder intensievere samenwerking komt de continuïteit van dienstverlening in gevaar.

Samenwerking biedt kansen om kennis, capaciteit en middelen te bundelen, de dienstverlening te harmoniseren, kwetsbare specialismen overeind te houden en tegelijk ruimte te blijven bieden

voor lokaal maatwerk. Inwoners profiteren zo van een sterkere, toegankelijke en toekomstbestendige publieke gezondheidszorg, terwijl gemeenten een krachtigere partner krijgen. In de verkenning zijn drie samenwerkingsvormen onderzocht:

1. een vernieuwde samenwerkingsovereenkomst met behoud van twee organisaties;
2. een samenwerkingsverband met een aparte rechtspersoon (weinig draagvlak);
3. een samenvoeging tot één GGD, met varianten voor de bestuurlijke inrichting.

De besturen richten zich nu vooral op een vergelijking tussen een vernieuwde samenwerkingsovereenkomst en een samenvoeging met een zogenoemd districtelijk model, waarbij lokale nabijheid en invloed van gemeenten centraal blijven staan. Besluitvorming vindt pas plaats na de gemeenteraadsverkiezingen, met ruimte voor inspraak van nieuwe gemeenteraden. Het uitgangspunt blijft: uniforme, kwalitatief sterke dienstverlening voor alle inwoners, met aandacht voor lokale behoeften en kwetsbare groepen.

Communicatie

De GGD informeert gemeenten en gemeenteraden periodiek via:

- jaarstukken (verantwoording transitiebudget);
- voortgangsrapportages aan het bestuur en klankbordgroep;
- raadsinformatiebrieven

Participatie

Er is geen sprake van inwonersparticipatie.

Duurzaamheid

Hoe draagt de informatie uit deze Raadsinformatiebrief bij aan de duurzaamheidsdoelen?			
Doel	**Toelichting**	**Positieve invloed**	**Negatieve invloed**
CO2-neutraal	Fossielvrij door besparen en duurzame warmte en opwek	De GGD HvB koopt CO2-arme stroom in en voert jaarlijks een opschoonactie uit voor data en informatie. Ze stimuleren actief vervoer, zoals fietsen, lopen en het OV, en zetten in op minder autogebruik	
MVO	Eerlijke en duurzame handel en bedrijfsvoering	De GGD heeft de Green Deal Duurzame Zorg ondertekend.	
Circulair	Minder CO2-uitstoot en gebruik van materialen door kringlopen te sluiten	De GGD let op minder verpakkingsmateriaal en hergebruik van grondstoffen. Ze verminderen afval door minder grondstofgebruik, meer recycling en minder restafval. Ook minimaliseren ze papier- en drukwerkverspilling.	
Schone lucht	Gezondheidswinst door minder schadelijke uitstoot		

Klimaatbestendig	Mensen en omgeving bestand tegen extremer weer		
Biodiversiteit	Behoud soorten is verplicht, verbetering waar mogelijk		
Heb je alternatieven overwogen of belangen afgewogen?		Ja, er zijn geen alternatieven	

Financiën

Financieel fit en gezond

In 2024 hebben de betrokken gemeenten bijgedragen aan de incidentele transitiemiddelen voor het Programma Financieel Fit en Gezond.

De GGD geeft aan dat ze op koers ligt om tijdig de benodigde ombuiging (€ 2,2 miljoen structureel) te realiseren binnen de eigen begroting en blijft binnen het transitiebudget van € 3,5 miljoen (incidenteel).

Samen sterker

Er zijn geen financiële consequenties op dit moment.

Planning

Financieel Fit en gezond

In december 2025 ontvingen gemeenten de Kaderbrief 2027, deze wordt in maart vastgesteld door het algemeen bestuur van de GGD.

In juli 2026 worden de jaarstukken 2025 en begroting 2027 door het algemeen bestuur van de GGD vastgesteld.

Samen sterker

De planning is dat de Algemeen Besturen in november/december 2026 een voorgenomen besluit nemen en in juli 2027 een definitief besluit. De nieuwe gemeenteraden worden in het najaar van 2026 nader geïnformeerd via een raadsinformatiebrief. Begin 2027 worden de gemeenteraden in gelegenheid gesteld een zienswijze kenbaar te maken op het voorgenomen besluit.

Bijlage(n)

- Bijlage 1: Detailinformatie voortgang programma Toekomstbestendige GGD
- Bijlage 2: Tijdlijn samen sterker

Ter inzage documenten
Niet van toepassing

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van de gemeente Meierijstad

De secretaris,

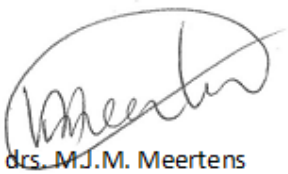

drs. M.J.M. Meertens

De burgemeester

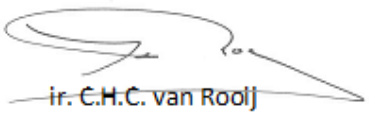

ir. C.H.C. van Rooij